

ĐÁP ÁN THAM KHẢO
KÌ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT NĂM HỌC 2023 - 2024
MÔN THI: NGỮ VĂN
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

Câu 1:

- a. Lời dẫn "Trông cậu mới yêu điệu làm sao, hể gió thổi qua là đổ nghiêng ngả, thật là yêu đuối!" là lời dẫn trực tiếp.
- b. Thái độ, lời nói của cây tùng và hoa hồng đã vi phạm phương châm lịch sự.
- c. Cây tùng và hoa hồng thường xuyên chê bai, chỉ trích nhau vì mặc dù cây tùng và hoa hồng là hàng xóm của nhau, tuy nhiên mối quan hệ của họ không được tốt cho lắm.

d. Học sinh trả lời theo suy nghĩ của mình, sử dụng lý lẽ để chứng minh suy nghĩ đó.
Câu trả lời tham khảo:

- Em đồng ý với ý kiến của ông hỏ: "phải chịu khó học hỏi ưu điểm của người khác thì mới có thể tiến bộ", vì:
 - + Mỗi người đều có điểm tốt và điểm xấu, việc học hỏi ưu điểm của người khác sẽ khiến bản thân mình rèn luyện nhiều hơn, từ đó sẽ giảm được điểm xấu và phát triển thêm điểm tốt cho bản thân mình.

Câu 2:

- * Về hình thức, bài làm dưới dạng đoạn văn hoặc bài văn ngắn.
- * Về nội dung, bài làm trình bày suy nghĩ về ý nghĩa của việc biết công nhận những điểm tốt của người khác. Bài làm có những ý chính sau:

- Giải thích

- + Công nhận những điểm tốt của người khác là hành động tôn trọng những thành tựu của người khác, thực lòng vui mừng khi người khác đạt được thành tựu nào đó.

- Bàn luận

- + Việc biết công nhận những điểm tốt của người khác sẽ khiến người gần người hơn.
- + Bên cạnh đó, những người biết tôn trọng điểm tốt của người khác là những người sẵn sàng học hỏi, rèn luyện, tu dưỡng bản thân, từ đó khiến bản thân họ dần trở nên tốt đẹp hơn.
- + Đừng áp đặt thói quen của mình, những điều mình nghĩ lên người khác. Cần phải học cách tôn trọng lẫn nhau, hòa nhập với nhau. Hẳn nhiên, tôn trọng cũng không phải là con đường một chiều, mà là hai chiều. Khi người ta biết tôn trọng điểm tốt của nhau thì xã hội từ đó cũng trở nên tốt đẹp hơn.

- Bài học nhận thức và hành động

+ Luôn tôn trọng ưu điểm của người khác là một thái độ sống tốt, tuy vậy cũng cần lấy đó làm động lực tích cực để bản thân cố gắng hơn cho hoàn thiện.

Câu 3. (5 điểm)

* Về hình thức, bài làm dưới dạng bài văn

* Về nội dung, bài làm có những nội dung chính sau:

a. Mở bài: (1đ)

- Giới thiệu về tác giả, tác phẩm (0.5đ)

- Giới thiệu về anh thanh niên (0.5)

b. Thân bài: (3đ)

* **Hoàn cảnh sống và công việc của anh thanh niên**

- Hoàn cảnh sống: (0.25đ)

+ Chàng trai hai mươi bảy tuổi

+ Sống một mình trên đỉnh Yên Sơn đã 4 năm

+ Xung quanh chỉ có cây cỏ, mây mù, nên rất thèm người

=> Cuộc sống rất cô đơn, lạnh lẽo.

- Công việc: (0.25đ)

+ Làm công việc khí tượng thủy văn kiêm vật lý địa cầu: đo gió, đo mưa, đo nắng, tính mây, đo chấn động mặt đất, dự báo trước thời tiết hàng ngày, phục vụ sản xuất và chiến đấu.

→ Công việc đòi hỏi phải đều đặn, thường xuyên, chính xác.

- Tinh thần trách nhiệm cao trong công việc, yêu nghề: (1đ)

+ Công việc của anh không khó nhưng đòi hỏi sự chính xác, cẩn thận: Luôn phải báo ốp đúng giờ : bốn giờ, mười một giờ, bảy giờ tối, một giờ sáng.

+ Công việc thực hiện trong hoàn cảnh cảnh thời tiết khắc nghiệt, khó khăn: Mưa tuyết, rét lạnh....; phải ra khỏi chăn lúc 1h sáng

+ Với một thanh niên thì đây là thử thách không dễ dàng.

=> Phải yêu nghề, yêu công việc, có trách nhiệm cao mới hoàn thành nhiệm vụ.

- Nghệ thuật nhân hóa : nhấn mạnh sự khắc nghiệt nghiệt của thời tiết, làm nổi bật tinh thần trách nhiệm cao.

* **Lý tưởng sống cao đẹp (1đ)**

- Viết đơn xin ra chiến trường: con người luôn sẵn sàng cống hiến, sẵn sàng hi sinh vì tổ quốc.

- Quan niệm về hạnh phúc: công việc của mình góp phần vào công việc kháng chiến: anh phát hiện đám mây khô mà giúp không quân bắn hạ máy bay ở cầu Hàm Rồng.

- Anh là người đi bất cứ nơi đâu, la bất cứ việc gì khi tổ quốc cần.

*** Khiêm tốn (0.5đ)**

- Ông họa sĩ đề nghị vẽ anh , anh đã từ chối và giới thiệu người khác vì anh nghĩ họ xứng đáng hơn mình.

=> Anh thanh niên là người âm thầm làm việc, cống hiến hết mình cho công cuộc xây dựng đất nước; là đại diện đẹp cho hình ảnh người lao động thời kì đổi mới của đất nước ta.

c. Kết bài: (1đ)

Câu chuyện hiện lên qua cách kể tự nhiên, linh hoạt; tình huống truyện độc đáo, nghệ thuật xây dựng nhân vật tài tình đã khắc họa thành công hình ảnh chàng thanh niên 27 tuổi với nhiệt huyết của tuổi trẻ, tình yêu nghề, lý tưởng sống cao đẹp. Qua đó, nhà văn bày tỏ niềm tin, tự hào về những con người lao động đang ngày đêm âm thầm lao động, cống hiến hết mình cho sự nghiệp xây dựng đất nước.

Câu 3. (5 điểm)

* Về hình thức, bài làm dưới dạng bài văn

* Về nội dung, bài làm có những nội dung chính sau:

a. Mở bài: (1đ)

- Giới thiệu về tác giả, tác phẩm (0.5đ)

- Giới thiệu về anh thanh niên (0.5)

b. Thân bài: (3đ)

*** Hoàn cảnh sống và công công việc của anh thanh niên**

- Hoàn cảnh sống: (0.25đ)

+ Chàng trai hai mươi bảy tuổi

+ Sống một mình trên đỉnh Yên Sơn đã 4 năm

+ Xung quanh chỉ có cây cỏ, mây mù, nên rất thèm người

=> Cuộc sống rất cô đơn, lạnh lẽo.

- Công việc: (0.25đ)

+ Làm công việc khí tượng thủy văn kiêm vật lý địa cầu: đo gió, đo mưa, đo nắng, tính mây, đo chấn động mặt đất, dự báo trước thời tiết hàng ngày, phục vụ sản xuất và chiến đấu.

→ Công việc đòi hỏi phải đều đặn, thường xuyên, chính xác.

- Tinh thần trách nhiệm cao trong công việc, yêu nghề: (1đ)

+ Công việc của anh không khó nhưng đòi hỏi sự chính xác, cẩn thận: Luôn phải báo ốp đúng giờ : bốn giờ, mười một giờ, bảy giờ tối, một giờ sáng.

+ Công việc thực hiện trong hoàn cảnh cảnh thời tiết khắc nghiệt, khó khăn: Mưa tuyết, rét lạnh....; phải ra khỏi chăn lúc 1h sáng

+ Với một thanh niên thì đây là thử thách không dễ dàng.

=> Phải yêu nghề, yêu công việc, có trách nhiệm cao mới hoàn thành nhiệm vụ.

- Nghệ thuật nhân hóa : nhấn mạnh sự khắc nghiệt nghiệt của thời tiết, làm nổi bật tinh thần trách nhiệm cao.

*** Lý tưởng sống cao đẹp (1đ)**

- Viết đơn xin ra chiến trường: con người luôn sẵn sàng cống hiến, sẵn sàng hi sinh vì tổ quốc.

- Quan niệm về hạnh phúc: công việc của mình góp phần vào công việc kháng chiến: anh phát hiện đám mây khô mà giúp không quân bắn hạ máy bay ở cầu Hàm Rồng.

- Anh là người đi bất cứ nơi đâu, làm bất cứ việc gì khi tổ quốc cần.

*** Khiêm tốn (0.5đ)**

- Ông họa sĩ đề nghị vẽ anh , anh đã từ chối và giới thiệu người khác vì anh nghĩ họ xứng đáng hơn mình.

=> Anh thanh niên là người âm thầm làm việc, cống hiến hết mình cho công cuộc xây dựng đất nước; là đại diện đẹp cho hình ảnh người lao động thời kì đổi mới của đất nước ta.

c. Kết bài: (1đ)

Câu chuyện hiện lên qua cách kể tự nhiên, linh hoạt; tình huống truyện độc đáo, nghệ thuật xây dựng nhân vật tài tình đã khắc họa thành công hình ảnh chàng thanh niên 27 tuổi với nhiệt huyết của tuổi trẻ, tình yêu nghề, lý tưởng sống cao đẹp. Qua đó, nhà văn bày tỏ niềm tin, tự hào về những con người lao động đang ngày đêm âm thầm lao động, cống hiến hết mình cho sự nghiệp xây dựng đất nước.